МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено
на засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____
проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни ПП2.1.2.01 (2) «Психологія сім'ї», що викладається в межах ОПП «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 053 «Психологія»

рік вступу 2020

Львів 2021 р.

Силабус курсу «Психологія сім'ї»

Назва курсу	Психологія сім'ї
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Коперника, 3 Львівський національний університет імені Івана Франка Дистанційно: підключитись до конференції Zoom https://us02web.zoom.us/j/84209039359?pwd=ZllUd3ZRb3Fhc0F1dDVjZjJQa29Hdz09 Ідентифікатор конференції: 842 0903 9359 Код доступу: vZhH15
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 – соціальні та поведінкові науки, 053 - психологія
Викладачі курсу	Волошок Олена Вячеславівна, кандидат психологічних наук, доцент, викладач кафедри психології
Контактна інформація викладачів	v.olena@meta.ua, olena.voloshok@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	щочетверга, 14.00-15.00 год. (дистанційно) Підключитись к конференції Zoom https://us02web.zoom.us/j/84209039359?pwd=ZllUd3ZRb3Fhc0F1dDVjZjJQa29Hdz09 Ідентифікатор конференції: 842 0903 9359 Код доступу: vZhH15
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/department/psyholohiji
Інформація про курс	Дисципліна «Психологія сім'ї» є завершальною вибірковою дисципліною з спеціальності 053-психологія для освітньої програми бакалавр психології, яка викладається в 3-4 семестрі в обсязі 7,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоби ознайомити студентів-психологів з є еволюцією шлюбно-сімейних відносин в історичному контексті та закономірностями виникнення, функціонування та розпаду сімейних стосунків. Даний курс акцентує увагу на соціально-психологічні чинники стабільності подружніх та батьківсько-дитячих стосунків.
Мета та цілі курсу	**Метою вивчення** вибіркової дисципліни «Психологія сім'ї» є ознайомлення студентів із психологією шлюбно-сімейних стосунків як науковою дисципліною, так і прикладною галуззю психологічної науки (навчальна); теоретична підготовка молоді до сімейного життя (виховна). **ЗАВДАННЯ КУРСУ:** сформувати систематизоване уявлення про еволюцію шлюбно-сімейних відносин, розкрити особливості життєвого циклу сім'ї та закономірності її динаміки, висвітлити чинники та концепції дестабілізації шлюбно-сімейних відносин, окреслити модель психологічно здорової сім'ї.
Література для вивчення дисципліни	**Базова** 1. Алексєєва М.І. Психологія сім'ї // Психологія. – За ред.. Ю.Л. Трофімова. – Київ, 2000. – С. 544-551. 2. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї. – Київ: МАУП, 2001. - 96 с.

3. Боярина В. Стосунки в парі. Як створити міцну і щасливу родину. – Київ: Yakaboo Publishing, 2021. – 320 с.
4. Васильченко О.М. Діагностика і корекція репродуктивної поведінки особистості: навчально-методичне видання. – Київ - Нікополь, 2012. – 96 с.
5. Гиппенрейтер Ю.Б. Общаться с ребенком. Как ? - Москва, 1995.
6. Гиппенрейтер Ю.Б. Продолжаем общаться с ребенком. Так? - Владимир: ВКТ, 2008. – 251 с.
7. Диагностика семьи. Методики и тесты. Под ред. Райгородского Д.Я. – Самара, Бахрах-М, 2004. – 736 с.
8. Дружинин В.Н. Психология семьи. – Санкт-Петербург: Питер, 2007. – 176 с.
9. Ігнатенко Ірина. Шлюбно-сімейні стосунки у традиційній культурі українців. – Харків: КСД, 2017. - 240 с.
10. Клайн Фостер, Фей Джим. Батьківство з любов'ю та логікою. – Львів: Нова Надія, 2010. – 231 с.
11. Кляпець О.Я., Ларіна Т.О. Підготовка молоді до подружнього життя. – Київ: Міленіум, 2009. – 104 с.
12. Овчарова Р.В. Психологическое сопровождение родительства. – Москва: Издательство института психотерапии, 2003. – 319 с.
13. Полі Освальдо. Як не зіпсувати дитину надмірною опіко. – Львів: Свічадо, 2013. – 192 с.
14. Потапчук Є., Карпова Д. Психологічна діагностика сімейних ролей як моделей поведінки подружжя. – Хмельницький: «Polylux design & print», 2021. – 52 с.
15. Рестієрі Ніна. Мама має право. Як подолати кризу материнства, позбутися почуття провини і знайти час на себе. – Київ: Yakaboo Publishing, 2021. – 208 с.
16. Родители и дети. Хрестоматия. – Самара: БАХРАХ-М, 2003. – 784 с.
17. Сатир В. Как строить себя и свою семью. – Москва: Педагогика-Пресс, 1992. – 190 с.
18. Седих Кіра. Психологія сім'ї. – Київ: Академія, 2015. – 192 с.
19. Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. Мистецтво взаєморозуміння. Психологія та педагогіка сімейного спілкування. – Київ: Веселка, 1998. – 212 с.
20. Семья: социально-психологические и этические проблемы. Справочник. - Киев: Политиздат, 1990. – 255 с.
21. Стрельник Олена. Турбота як робота. Материнство у фокусі соціології. – Київ: Критика, 2017. – 288 с.
22. Сысенко В.А. Устойчивость брака: проблемы, факторы, условия. Москва: Финансы и статистика, 1981. – 199 с.
23. Тищенко С.П. Психологія виховного впливу сім'ї на дитину. Київ, 1985. – 48 с.
24. Целуйко В. Психологические проблемы современной семьи. – Екатеринбург: У-Фактория, 2007. – 496 с.
25. Чепмен Г. П'ять мов любові у подружжі. – Львів: Свічадо, 2020. – 176 с.
26. Чепмен Г., Кемпбел Р. П'ять мов любові до дітей. – Львів: Свічадо, 2020. – 224 с.
27. Чепмен Гері. П'ять ознак доброї сім'ї. – Львів: Свічадо, 2010. – 272 с.
28. Шнейдер Л.Б. Психология семейных отношений. Москва: Апрель-Пресс, 2000. – 512 с.

29. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкис В. Психология и психотерапия семьи. С-Петербург: Питер, 2002. – 656 с.
30. Kozlowska A. Znaczenie relacji rodzinnych dla pozytywnego rozwoju dziecka. Warszawa, 2000. – 115 s.

Допоміжна

1. Багненко В. Неідеальний тато. Тернопіль: Мандрівець, 2019. – 144 с.
2. Бикова Анна. Секрети спокою «лінивої мами». – Київ: BookChef, 2018. – 288 с.
3. Бондаренко Максим. Дорогою батьківства. Роздуми над покликанням чоловіка. – Львів: Скриня, 2013. – 64 с.
4. Витек К. Проблемы супружеского благополучия. – Москва: Прогресс, 1988. – 138 с.
5. Витакер К., Нейпир О. Семья в кризисе. – Москва: Когито-Центр, 2005. – 344 с.
6. Віннікот Д. Розмова з батьками. Не страшний психоаналіз Віннікота. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 118 с.
7. Джонсон С. Психологія кохання. 7 правил, що змінять стосунки на краще. –Харків: КСД, 2021. – 352 с.
8. Галковська М.Б. Домашня психологія: Подружжя-діти-родина. – Львів: Свічадо, 2000. – 224 с.
9. Гарт С., Годсон В. Шанобливі батьки, шанобливі діти. 7 ключів до перетворення сімейного конфлікту на співпрацю. – Харків: Ранок, 2020. – 240 с.
10. Готтман Д., Сільвер Н. Сім принципів щасливого шлюбу. – Харків: Віват, 2021.–336 с.
11. Грей Кетрін. Несподівана радість самотності. – Київ; Yakaboo Publishing, 2020. – 304 с.
12. Кофман Жан-Клод. – Самотня жінка і чарівний принц. – Київ: Темпора, 2011. – 368 с.
13. Кові Стівен. 7 звичок надзвичайно високоефективних сімей. – Київ: Форс, 2020. – 544 с.
14. Кон А. Любов без умов. Від нагород і покарань до турботи й порозуміння. – Харків: Віват. 2021. – 320 с.
15. Курсінка М. Виховання надзвичайної дитини. – Київ: Наш формат, 2018. – 432 с.
16. Норвуд Р. Жінки, які кохають до нестями. - Харків: Віват, 2017. – 320 с.
17. Мак Брайд Керіл. Чи є для мене місце в її серці? Як позбутись згубного впливу нарцистичної матері. – Харків: Vivat, 2021. – 256 с.
18. Петрановська Л. Таємна опора. Емоційний зв'язок у житті дитини. – Харків: Віват, 2021. – 224 с.
19. Петрановська Л. Якщо з дитиною складно. – Харків: Віват, 2020. – 160 с.
20. Проблемы брака // Карен Хорни. Женская психология. – Санкт-Петербург: Питер, 1993.
21. Райт Н. Отож, ви одружуєтеся. Як будувати міцні, тривалі стосунки. – Київ: Нова Надія, 2002. – 255 с.
22. Ферреро Бруно. Ваші діти мають лише Вас! Тільки виховання змінить світ. – Львів: Дон Боско, 2012. – 232 с.
23. Хоментаускас Г.Т. Семья глазами ребенка. Москва: Педагогика, 1989. – 160 с.

	24. Чапай А. Тато в декреті. – Харків: Vivat, 2016. – 160 с. 25. Woititz J.G. Wymarzone dziecinstwo. Gdansk, 1999. – 169 s. **Інформаційні ресурси** 1. https://dytpsyholog.com/ 2. https://k-s.org.ua/online-parents/ 3. www.Uaua.info 4. www.roditeli.ua
Тривалість курсу	255 год. (7,5 кредити)
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 32 години семінарських занять та 161 година самостійної роботи
Очікувані результати навчання+програмні результати навчання, загальні та спеціальні компетентності	Після завершення цього курсу студент буде : ***Знати:*** - предмет, об'єкт і завдання навчальної дисципліни «Психологія сім'ї»; - методологію соціально-психологічних досліджень проблем шлюбно-сімейних стосунків; - поняття «шлюб» і «сім'я» з точки зору представників різних психологічних напрямів та підходів; - форми організації шлюбно-сімейних стосунків в історичному контексті; - особливості функціонально-рольової структури сімейних відносин; - життєвий цикл сім'ї та динаміку сімейних відносин; - стилі і помилки у вихованні дітей у сім'ї; - причини сімейних і подружніх конфліктів, концепції та форми дестабілізації сімейних стосунків; - основні форми та методи психологічної допомоги дисфункційним сім'ям (подружжя, батьки, діти); ***Вміти***: - розрізняти конфліктні, кризові і проблемні сім'ї; - розрізняти дисфункційні та функціонально неспроможні сім'ї; - виявляти рівень психологічного здоров'я сім'ї - проводити діагностичну та просвітницьку роботу роботу з сім'єю; - проводити виховні бесіди/тренінги із старшокласниками, батьками з проблем підготовки до сімейного життя, профілактики і усунення конфліктних ситуацій у родині, виховання та розвитку дитини у сім'ї; - надавати рекомендації членам родини з метою покращення психологічного мікроклімату у сім'ї, сприяння задоволенню потреб та гармонійному розвитку членів родини; **Загальні компетентності:** ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. **Спеціальні компетентності:** СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та

	зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження. СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. **Програмні результати навчання:** ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження. ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців. ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи ґендерно-вікові відмінності.
Ключові слова	Шлюб, сім'я
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Див. додаток (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці року комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з загальної психології, вікової та соціальної психології, достатніх для сприйняття категоріального апарату психології сім'ї _____
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Усні методи (розповідь, бесіда, обговорення, дискусії), практичні методи (аналіз проблемних ситуацій, вправи), наочні методи (зображувальна наочність у вигляді презентацій, символічна, текстова, словесна), інтерактивні методи (мозковий штурм, робота в групах). Форми проведення занять – лекції, семінари/практичні заняття.
Необхідне обладнання	Проектор і ноутбук.
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються

(окремо для кожного виду навчальної діяльності)	за наступним співвідношенням: • аудиторна робота на практичних заняттях : максимальна кількість балів 48 • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 30 • самостійна робота у позаудиторний час: 22 бали Підсумкова максимальна кількість балів 100 Форма контролю - залік **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (протоколи дослідження 1)подружніх та 2)батьківсько-дитячих стосунків). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку.	1. Психологія сім'ї як наукова дисципліна. Предмет, об'єкт, основні завдання. 2. Напрями і підходи у вивченні психології сімейних стосунків. 3. Місце психології сім'ї та шлюбу в системі сучасної наукової психології. 4. Основні етапи процесу соціально-психологічного дослідження шлюбно-сімейних стосунків. 5. Методи соціально-психологічних досліджень шлюбно-сімейних стосунків. 6. Еволюція шлюбно-сімейних відносин в історії людського суспільства. 7. Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. 8. Порівняльна характеристика традиційних і альтернативних форм шлюбно-сімейних стосунків.

	9. Громадянський шлюб і свідомо бездітний шлюб як різновиди альтернативних форм організації шлюбно-сімейних стосунків. 10. Відкритий шлюб, позашлюбний секс і інтимна дружба як різновиди альтернативних форм організації шлюбно-сімейних стосунків. 11. Гомосексуальні пари, свінгерство і колективна сім'я. Соціально-психологічна характеристика. 12. Психологічні проблеми повторного шлюбу. Труднощі адаптації дорослих і дітей до умов співжиття у новій сім'ї. 13. Сутність поняття сім'я, основні функції сім'ї та їх характеристика. 14. Уявлення молоді про сім'ю і зміни, які відбуваються в ній та у суспільній свідомості. 15. Сім'я як відкрита система. Аналіз взаємозв'язків сім'ї з іншими соціальними інститутами та системами. 16. Структура сім'ї. Характеристика основних структурних компонентів сімейної системи. 17. Соціально-психологічний аналіз ролей у шлюбно-сімейних стосунках. 18. Порушення структури і функціонування сімейної системи. 19. Типи сімейних систем і особливості їх функціонування за В.Сатір. 20. Соціально-психологічна характеристика дисфункційної сім'ї: основні ознаки та причини виникнення. 21. Сутність поняття шлюб. Походження шлюбу та його різновиди: від давніх часів до сьогодення. 22. Динаміка шлюбно-сімейних відносин. 23. Кризові періоди у розвитку шлюбно-сімейних стосунків. 24. Соціально-психологічна характеристика стадій подружніх відносин. 25. Періодизації життєвого циклу сім'ї. 26. Етап передшлюбних стосунків. Моделі вибору супутника життя. 27. Етап молодої сім'ї. Основні завдання і актуальні проблеми даного періоду. 28. Етап зрілої сім'ї. Основні завдання й актуальні проблеми даного періоду. 29. Завершальний етап життєдіяльності сім'ї. Основні завдання й актуальні проблеми даного періоду. 30. Сім'я як агент соціалізації. Особливості соціалізації дитини у сім'ї в сучасному світі. 31. Виховний потенціал сім'ї: чинники впливу сім'ї на розвиток дитини, стилі сімейного виховання. 32. Розвиток особистості дитини в дисфункційній сім'ї. 33. Сімейні конфлікти: причини і шляхи розв'язання. 34. Специфіка подружнього конфлікту. Основні підходи до аналізу причин міжособистісних конфліктів. 35. Проблема психологічної сумісності подружжя. 36. Концепції і форми розпаду сімейних відносин. 37. Фази розпаду емоційних стосунків у шлюбу. 38. Стадії розлучення та їх характеристика. 39. Причини зростання і мотиви розлучень. 40. Розлучення та його наслідки. 41. Особистісні та соціальні чинники порушення шлюбно-сімейних стосунків.

	42. Стабільність інституту сім'ї та її детермінанти. 43. Психологічні умови збереження і гармонізації шлюбних відносин. 44. Нормально функціонуюча сімейна система: основні ознаки і критерії психологічно здорової родини. 45. Діагностична робота сімейного психолога: методи діагностики і отримання інформації про сімейну ситуацію. 46. Підготовка молоді до сімейного життя. Компоненти готовності до шлюбно-сімейних стосунків. 47. Батьківство як соціально-психологічний феномен. Психологічні проблеми материнства. 48. Порушення сімейного виховання: причини та наслідки. Шляхи попередження дефектів сімейного виховання.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Додаток (схема курсу)

3 семестр. 7.09.2021 (лекція), 9.09.2021 (семінар)

Об'єкт, предмет і завдання психології шлюбно-сімейних стосунків.

Психологія шлюбно-сімейних стосунків як галузь психологічної науки. Місце психології сім'ї та шлюбу в системі сучасної наукової психології. Зв'язок психології шлюбно-сімейних стосунків з суспільно-історичними дисциплінами. Актуальні завдання та проблеми психології шлюбно-сімейних стосунків.

21.09.2021 (лекція), 23.09.2021 (семінар)

Процес і методи соціально-психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків. Основні підходи у вивченні психології шлюбно-сімейних стосунків. Методологічні принципи та етапи дослідження шлюбно-сімейних стосунків. Діагностичний інструментарій сімейного психолога: методики дослідження подружніх та батьківсько-дитячих стосунків.

5.10.2021 (лекція), 7.10.2021 (семінар)

Форми організації шлюбно-сімейних відносин в історичному контексті.

Види шлюбно-сімейних відносин у первісному суспільстві, у середньовіччі, в епоху просвітництва та у 18-19 сторіччі. Порівняльна характеристика за структурою сім'ї, основними завданнями та функціями.

19.10.2021 (лекція), 21.10.2021 (семінар)

Тенденції розвитку альтернативних форм шлюбно-сімейних стосунків на сучасному етапі.

Порівняльна характеристика традиційних і альтернативних форм організації шлюбно-сімейних відносин. Класифікація та сутність альтернативних форм організації шлюбу та сім'ї у 20-21 ст. Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. Актуальні проблеми та переваги сучасної сім'ї в Україні.

2.11.2021 (лекція), 4.11.2020 (семінар).

Функціонально-рольова структура сімейних відносин.

Сутність індивідуальних потреб у шлюбі. Класифікація сімейних функцій та їх характеристика. Класифікація основних ролей у сім'ї. Узгодженість рольових позицій у сім'ї. Особливості спілкування у підсистемах: «дружина-чоловік», «батьки-діти».

16.11.2021 (лекція), 18.11.2021 (семінар)

Порушення структури і функціонування сімейної системи.

Аналіз соціально-особистісних чинників порушень функціонування сім'ї. Основні ознаки та критерії дисфункційної і нормально функціонуючої сім'ї. Вплив дисфункційної сім'ї на розвиток особистості дитини. Аналіз малюнків дітей з дисфункційних родин. 2

30.11.2021 (лекція), 2.12.2020 (семінар)

Динаміка шлюбно-сімейних стосунків.

Кризові періоди в розвитку сім'ї. Вплив кризи особистісного розвитку на життєдіяльність сім'ї. Стадії подружніх відносин. Періодизації життєвого циклу сім'ї. Основні завдання й актуальні проблеми кожного етапу життєвого циклу сім'ї.

14.12.2021 (лекція), 16.12.2021 (семінар)

Специфіка сімейного і подружнього конфлікту.

Аналіз причин конфліктів у шлюбі та сім'ї. Теорії конфліктів у сімейній психології. Проблема психологічної, духовної, психофізіологічної та сексуальної сумісності шлюбних партнерів. Оптимальні шляхи виходу та попередження конфліктів у шлюбі та сім'ї.

4 семестр 2022 Концепції і форми розпаду сімейних стосунків. Фази руйнації емоційних стосунків у шлюбі. Стадії розлучення. Причини зростання і мотиви розлучень. Індивідуальні і соціальні наслідки розлучення.

2022 Шляхи профілактики дестабілізуючих явищ у шлюбно-сімейних стосунках. Ознаки психологічно здорової сім'ї: огляд теорій зарубіжних психологів. Феномен любові та її типи (праці Е.Фрома, А.Маслоу, Р.Стернберга, Дж.Лі). Мови любові у подружжі (підхід Г.Чепмена). Умови збереження емоційних стосунків.

2022 Готовність особистості до створення сім'ї. Поняття готовності особистості до шлюбу та сім'ї. Компоненти готовності (фізична, соціальна, сексуальна, інструментальна, психологічна, педагогічна готовність). Методи психодіагностики готовності особистості до шлюбу

2022 Чинники готовності особистості до шлюбу та сім'ї. Соціальні чинники готовності (віковий період, матеріальний статус, суспільні зразки). Соціально-психологічні чинники (передшлюбне спілкування, мотиви вступу у шлюб, батьківський вплив). Індивідуально-психологічні (рівень самооцінки, автономності, відповідальності, емоційного інтелекту, рефлексії, життєстійкості і т.п.).

2022 Психологічні аспекти батьківсько-дитячих стосунків. Феномен батьківства та його компоненти. Типи сімейного виховання. Дефекти сімейного виховання. Методи психодіагностики порушень сімейного виховання. Оптимальна батьківська позиція. Психологічна підготовка батьків до народження дитини.

2022 Психологія материнства. Психологічна готовність до материнства. Феномени післяпологової депресії та емоційного вигоряння жінки-матері. Амбівалентність на когнітивному та емоційному рівнях особистості жінки-матері. Шляхи профілактики даних психологічних явищ та методи психокорекції.

Форма звітності – залік у 4 семестрі.